

بسم الله الرحمن الرحيم

موضوع بحث : رکوع قلب

عبادت از دو منظر:

عبودیت از دو حیث تشکیل شده یک حیثش صلاة است و دیگری زکات و در قرآن هر وقت صلاة و زکات باهم آمده اند بیانگر دو حیثیت عبودیت است.

در اقامه صلاة و ایتاء زکاة حیثیت صلاة بیانگر رابطه عبد و خداست و حیثت الهی است و حیثیت زکات حیثیت مخلوقی است.

عبادت دو حیثیت دارد رابطه من با خدا و رابطه من با خدا به همین خاطر این دو کنار هم آمده اند و جمع این دو می شود عبادت تراز و مد نظر خداوند هست و دین در این دو حیث خلاصه شده است.

امامت را نباید اثبات کرد!

علامه امینی فرموده اند: «من یقه آن دو نفر را در روز قیامت که ولایت امیرالمؤمنین را غصب کرده اند می گیریم چون عمرم را به جای اینکه صرف امامت بکنم صرف اثبات امیرالمؤمنین علیه السلام کردم.»

طلبه ها و هیأتی ها سعی کنند ثمرات و کارکرد ولایت را بگویند مخصوصاً ثمرات ولایت فقیه را ارائه بدهند خلافت آن دو خلیفه باعث این شد که ما به سمت اثبات ولایت بشویم و این تا هزار چهارصد سال طول کشیده است، شما اگر کارکرد ولایت را بگویید اثبات هم کرده اید باید گفته شود اگر ولایت مسیر خودش را می رفت و امیرالمؤمنین علی علیه السلام جانشین حضرت می شد آیا کسی به جهنم می رفت؟ آیا کسی فریب آزادی، اومانسیم و سکولاریسم غرب را می خورد؟ مگر شیطان می توانست به همین راحتی کسی را فریب دهد. وقتی اصل ولایت زده بشود، ولایت طاغوت بالا می آید و برای خود تمدنی را شکل می دهد و مردم را به جهنم هدایت می کند.

جمله ای است که می گوید «اثبات امامت غربت اهل بیت

آیه ولایت در شأن تک تک اهل بیت است... :

مائده آیه ۵۵ معروف به آیه ولایت:

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

همه کاره‌تان فقط خداست و پیامبرش و مؤمنانی مانند
علی بن ابی طالب که نماز را با آدابش می‌خوانند و در حال رکوع
صدقه می‌دهند.

امام باقر علیه السلام درباره آیه می‌فرماید: این آیه فقط
درباره ولایت امیرالمؤمنین علی علیه السلام نیست بلکه درباره
تمام ائمه معصومین علیهم السلام صدق می‌کند.
همه اهل بیت در حال صلاة هستند و رکوع زکاة می‌دهند به
همین دلیل جمع آمده است.

آیا فقط امیرالمؤمنین (ع) در رکوع زکات نداد؟

شاید سوال برایتان پیش بیاید که این چطور ممکن است فقط
امیرالمؤمنین علی علیه السلام در نماز آن هم در رکوع زکاة
داده اند و دیگر از اهل بیت علیهم السلام اینکار را نکرده اند؟
گفته می‌شود قضیه را نصفه نیمه متوجه شده اید این ظاهر

قضیه است ، حقیقت قیام و ایتا زکات فراتر از اینها ست.
اهل بیت دائماً در صلاة هستن و رابطه الهی آنها قطع نمی
شود یک آن غفلت ندارند و دائماً در حال زکات اند، لبخند،
صحبت کردن و... هر کارشان از انجام دادن و ندادن زکات
است.

درباره آیه:

اول: اینکه صیغه جمع آمده است وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ.

دوم: يُقِيمُونَ و يُؤْتُونَ فعل مضارع آمده اند نگفته اقام صلاة و
این نشانه استمرار فعل است که اخر این سلسه به ولی عصر

عج می رسد و درباره استمرارش در سوره قدر داریم

تَنْزِلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ این تنزل

ملائکه دائمی است و استمرار را می رساند یا در آیه

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً یعنی خداوند

دائماً در حال جعل خلیفه الله است.

در اصل آیه اخلافی بین شیعه و سنی وجود ندارد و علامه
طباطبایی فرمودند که جزء متواترات است اما در کیفیت اش

اخلاف دارند، بعضی می گویند آیه اول نازل شد یا آیه بعد اتفاق نازل شد در کیفیت زکات اختلاف است آقا خودش داد یا اشاره کردند.

کمی درباره حقیقت و مجاز... :

به قول فلاسفه مجاز به کار رفته است این را خداوند به صورت مادی بیان کرد تا ما درک کنیم وگرنه همه اش مجاز است چون اهل بیت دائم در زکات و صلاة هستند. نمازی که ما می خوانیم ظاهر مادی صلاة است وگرنه اصل نماز و زکات را ائمه انجام می دهند چون نسبت به مخلوق کوتاهی ندارند و غلفت از الله جل جلاله سراغشان نمی آید.

مگر می شود انسان دائماً در زکات و صلاة باشد؟

سوره معارج آیه ۱۹ تا ۲۳:

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ، انسان نوعاً کم ظرفیت است! إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا و وقتی شر به او برسد، بی تابی می کند وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا و وقتی خیر به او برسد، بخل می ورزد إِلَّا الْمُصَلِّينَ مگر نمازگزارانی الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ که همیشه نماز می خوانند .

سوال مگر می شود انسان دائماً در نماز باشد؟ بله می شود در آیه ۳۷ سوره نور داریم که کار و کاسبی افراد مؤمن نمازشان است از ذکر خدا غافل نمی شوند.

سوره نور آیه ۳۷:

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

همان مردان و زنانی که هیچ تجارت و دادوستدی، آنان را به جای یاد خدا و خواندن نماز با آدابش و دادن صدقه، به خود سرگرم نمی‌کند. اینان از روزی می‌ترسند که دل‌ها و دیده‌ها در آن زیرورو می‌شود.

این افراد حقیقت **اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** را درک کرده اند، دارند تجارت می‌کنند و در حین تجارت مشغول به ذکر خداوند هستند و اقامه نماز می‌کنند و ایتا زکات می‌کنند. در سوره مؤمنون داریم **قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ** مؤمنان قطعاً خوشبخت‌اند.

وقتی ایمان صاحبخانه قلب می‌شود:

ایمان مسقر داریم و ایمان مستودع، ایمان مستودع در قلب

سر می زند اما در ایمان مستقر قلب همیشه در نماز است
دائماً در زکات است، **قلب باید در رکوع باشد، قلب باید در
سجده باشد.**

وقتی ایمان مستودع میاد می بینه نماز شبی خوانده می
شود، یاد خدای هست اول اجاره نشین می شود بعد دید این
افعال دائمی شدند ایمان صاحبخانه دلمان می شود و ایمان
مستقر می شود و می شود **قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ.**

حال اگر ایمان مستقر شود چه برکتی دارد؟ می شود **الَّذِينَ
هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ** همانان که در نمازشان با حضور
قلب اند. **وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ** از کارهای بیهوده
فراری اند. **وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ** کسانی که اهل زکات اند.
حال سوال می شود آقا چطور در نماز زکات کرد؟ فعلش زکات
هست، لبخندش، حرف زدنش، در ارتباط با مردم کارش زکات
است.

فرق رکوع با سجده در چیست؟

خوب یک سوال دیگر درباره آیه ۵۵ سوره مائده باقی می ماند
که چرا **وَهُمْ رَاكِعُونَ** آمده چرا نگفته و هم ساجدون نگفته؟

گفته اند در سجده انتقطاع کامل هست و برای صورت گرفتن این دو حیثیت الهی و مخلوقی بهترین موقعیت رکوع هست که به انتقطاع کامل و قطع شدن حیثیت مخلوقی نرسیده.

چند روایت... :

أمیر المؤمنین علیه السلام درباره اینکه زکات فقط مادی نیست فرموده اند، (مظاهره به معنی پشت به پشت هم دادن که به قول حضرت بهترین مظاهره مشاوره است) که در زمان ما هیأت های اندیشه ور از این نمونه است جمع تشکیلاتی و عملیاتی کردن آن نعم العون مظاهره بهترین یاری مظاهره است بعد از مظاهره و مشاوره، تعاون است برای اقامه حق و گرفتن حق مردم **وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ**

(حوائج مردم به شما نعمت خداوند به شماست این نعمت ها را غنیمت بشمارید.) در فرهنگ غرب ما این را نمی بینیم حرف

از انسان سالاری می زنند اما کجاست انسان سالاری؟

در غرب خیر کسی هست که اسپانسر باشد ذی نفع باشد

جای ثروتمند با سرمایه دار عوض شده است، ثروتمند مثل

حاتم طائی و حضرت خدیجه سلام الله علیها می شود ثروتش

را در راه خدا می دهد اما سرمایه دار دنبال فربه شدن خودش است.

کفاره گناهان بزرگ اغاثة به ملهوف است:

در غرالحکم امیرالمؤمنین علیه السلام می فرماید اگر کسی به تو محتاج شد رسیدگی فوری او بر تو واجب می شود. یا در روایتی دیگر حضرت می فرمایند پیگیر باشید و مداومت کنید بر اصلاح مؤمنین. خوش به حال کسانی که حوائج مردم را نعمت خود بدانند.

از کفاره گناهان بزرگ اغاثة به ملهوف است ملهوف داغدیده است.

در روایتی دیگر آمده وقتی مظلومی را می بینی کمکش کن در برابر ظالم بایستد یکی از ماهیت های جمهوری اسلامی این است، امام خمینی فرمود هر جا مظلوم باشد ما کمکش می کنیم.

سخن آخر...:

إن شاء الله همیشه در حال زکات باشیم اگر نمی توانیم

حداقل لبخندی، برخورد خوبی داشته باشیم و...
در سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آمده هیچ وقت ای
کاش نگفتند و دیگری اینکه مستقیم نه نگفتند، سعی می
کنم این شاءالله و... بگوییم مستقیم نه نگوییم.
مصدق آیه الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ باشیم.
(نثار آقا رسول الله صلی الله علیه و آله و امام حسن مجتبی
علیه السلام صلواتی بفرستید.)